

KSUC-O-025

การศึกษาค่าคุณภาพวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อทดแทนไม้ในการผลิตถ่านของชุมชน

โสภณ เบื้องบน¹ มณฑนา จันสุนา² ยุทธศาสตร์ คงชะสิงห์² และ นวลใจ โคตรแสง^{1,*}

¹ สาขาวิทยาการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสุขภาพ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

² สาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสุขภาพ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

*Corresponding author: kotsaeng@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบศักยภาพของถ่านอัดแท่งของเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ได้ทำการศึกษาและการเก็บตัวอย่างของเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร 2 ชนิด คือ ถ่านเห้ง้ามันสำปะหลัง และขี้หม้อกรอง นำมาผสมกันในอัตราส่วนผสม 5 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนจากถ่านเห้ง้ามันสำปะหลัง (Kg) และขี้หม้อกรอง (Kg) ในอัตราส่วนดังนี้ 1:0, 0.75:0.25, 0.5:0.5, 0.25:0.75 และ 0:1 ตามลำดับ โดยทำการศึกษาค่าความร้อน วิเคราะห์ด้วยเครื่อง Bomb Calorimeter ความชื้น ปริมาณเถ้า และปริมาณสารที่เผาไหม้ได้ของเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่อยู่ในรูปแบบถ่านอัดแท่ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูลคือ One – Way ANOVA มีผลการศึกษา ดังนี้ ค่าความร้อนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อัตราส่วน 1:0 มีค่าเท่ากับ $15,634 \pm 108.30$ J/g และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อัตราส่วน 0:1 มีค่าเท่ากับ $11,369 \pm 32.55$ J/g ค่าความชื้นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อัตราส่วน 0:1 มีค่าเท่ากับ 6.45 ± 0.22 % และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อัตราส่วน 1:0 มีค่าเท่ากับ 3.75 ± 0.05 % ปริมาณเถ้าที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อัตราส่วน 0:1 มีค่าเท่ากับ 96.64 ± 0.55 % และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อัตราส่วน 1:0 มีค่าเท่ากับ 60.38 ± 0.22 % ปริมาณสารที่เผาไหม้ได้ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อัตราส่วน 1:0 มีค่าเท่ากับ 63.44 ± 2.45 % และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อัตราส่วน 0:1 มีค่าเท่ากับ 49.73 ± 1.48 % โดยผลที่ได้จากการศึกษานี้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาด้านพลังงาน และเป็นแนวทางในการพัฒนาพลังงานทางเลือก ในรูปแบบการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

คำสำคัญ: วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การผลิตถ่าน ขี้หม้อกรอง